18

Tylko do użytku służbowego.

MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 15 PAZDZIERNIKA 1943 r.

/P o r a n n y/

Uwagi wstępne.

Sprawy polskie.
Żadnych nowych elementów ani rozgłośnie Osi ani rozgłośnie sojusznicze nie wnoszą.

Sprawy ogólne.
Zasługuje na uwagę wiadomość jednego z korespondentów amerykańskich w Kairze, zgodnie z którą w Londynie i w Moskwie zapatrują się obecnie na konferencję Trzech państwa bardziej przychylnie niż poprzednio. Korespondent sądzi, że sojusznicy zgodzili się na duże ustępstwa na rzecz Moskwy /NBS, New-York, po angielsku, 23.30/.
Niemcy również twierdzą, że Londyn i Waszyngton poczyniły duże ustępstwa na rzecz Moskwy i że wszelkie sprawy sporne zostały już właściwie załatwione przed rozpoczęciem konferencji /Berlin, po niemiecku, 14.X., godz.14.10/.
Radio moskiewskie nadaje obszerne artykuły pism sowieckich o zbliżającej się konferencji. W artykułach brak jednak punktu widzenia Moskwy /z wyjątkiem podanej już przez prasę angielską wiadomości o artykule "Prawdy" w sprawie granic Zw.Sowieckiego./ Poza tą wiadomością, artykuły streszczają tylko wiadomości i artykuły pism angielskich i amerykańskich, napadając na "wrogów Zw.Sowieckiego," zwłaszcza izolacjonistów w Ameryce.

I.

Dotyczące Polski.

BERLIN, po angielsku, 13.X.g.20.30. D-t.B.B.C.
Podano streszczenie artykułu "News Chronicle" "o protestach polskich przeciwko zakusom sowieckim." - O godz.21.30. ta sama stacja nadała tą samą wiadomość w następującym brzmieniu : "Komentując protest emigrantów polskich przeciwko dążeniu rządu brytyjskiego do oddania Polski bolszewikom, News Chronicle oświadcza, iż nie należy sądzić, że rząd brytyjski da na siebie wpłynąć w tej sprawie jakimś megalomanom".

NBBS/Oś/, po angielsku, 13.X.g.22.30. D-t.B.B.C.
Jak donoszą ze Sztokholmu, 5 i 6-go bm. Polacy zamordowali we wschodniej Polsce 200 Żydów, którzy pomagali

partyzantom sowieckim. Sądy podziemnego polskiego ruchu oporu przeprowadziły śledztwo w tej sprawie. /Stacja, która nadała tą wiadomość, jest stacją niemiecką, udającą nielegalną stację angielską/.

II.

O g ó l n e.

BERLIN, NPD, po niemiecku, 14.X.g. 4.10.
Gazeta szwedzka "Folkets Dagblad" zamieszcza artykuł o konferencji moskiewskiej, w którym stwierdza, że żądania rosyjskie zostały przyjęte przez sojuszników już przed rozpoczęciem konferencji. Rosjanie będą mieli wolną rękę w Finlandji i w państwach bałtyckich. Ze względu na przyjęcie żądań rosyjskich, należy przypuszczać, że konferencja doprowadzi do uzgodnienia poglądów.

RZYM, po włosku, 12.X.g.23.00. D-t.B.B.C.
Z Berlina donoszą, że rząd sowiecki zamierza przedłożyć W.Brytanji plan, na zasadzie którego robotnicy niemieccy mają być wywiezieni po wojnie do Rosji, by pracować nad odbudową zniszczonych miast.

MOSKWA, po rosyjsku, 13.X.g.06.00. D-t.B.B.C.
Artykuł "Prawdy" o zbliżającej się rocznicy rewolucji październikowej : artykuł podkreśla głównie konieczność powiększenia produkcji, stosując współzawodnictwo socjalistyczne.

Godz.16.20.
Nadawano w dosłownym brzmieniu artykuł "Prawdy", którego część, dotycząca granic sowieckich, była już podana przez prasę angielską. Artykuł pozatym zawiera obszerne i dość dokładne streszczenie artykułów prasy szwedzkiej, angielskiej i amerykańskiej w sprawie konferencji, bez żadnych komentarzy. Ciekawy jest natomiast ustęp, dotyczący komisji między-sojuszniczej w Kairze. "Prawda" pisze o tym, - w związku z artykułem "Daily Herald" domagającym się rozszerzenia zakresu działalności komisji, - co następuje :"Daily Herald pragnie rozszerzenia działalności niedawno utworzonej wojennej i politycznej komisji narodów sojuszniczych, którą to komisję gazety zagraniczne często nazywają komisją śródziemnomorską".

Artykuł atakuje później organy izolacjonistów w Ameryce, które jakoby rozpuszczają prowokacyjne pogłoski, skierowane przeciwko Zw.Sowieckiemu.

Należy też podkreślić, że znany już ustęp artykułu, dotyczący granic Zw.Sowieckiego, został nieco przeinaczony przez niektóre gazety angielskie, które wypuściły z niego kilka słów, dotyczących państw bałtyckich. W dosłownym brzmieniu ustęp ten brzmi jak następuje : "Niektórzy plotkarze posuwają się do tego, że przewidują, iż konferencja rozważać będzie kwestje granic Zw.Sowieckiego, lub też statut państw bałtyckich /te dwa ostatnie słowa umieszczono w cudzysłowie/, podczas gdy wszyscy powinni wiedzieć, że granice Zw.Sowieckiego nie mogą być przedmiotem dyskusji, zupełnie tak samo jak n.p. granice St.Zjednoczonych lub też statut Kalifornji".

Po angielsku, 12.X.g.22.00. D-t.B.B.C.

Nadawano artykuł pisma "Wojna i klasa pracująca", zawierający streszczenie artykułów prasy amerykańskiej w sprawie konferencji moskiewskiej. Artykuł napadał na pisma izolacjonistów, "spełniające rolę agentów Hitlera". Pisma te wyliczono w porządku następującym :"Washington Times Herald", Roya Howarda "New York World Telegram", McCormicka "Chicago Tribune", Hearsta"New York Journal", "American" i Pattersona "New York Daily News".

NBS /New-York/, po angielsku, 12.X.g.23.30. D-t.B.B.C.

/Korespondencja radiowa z Londynu/. W wigilję konferencji moskiewskiej, dobrze poinformowane koła Londyńskie są nieco bardziej optymistyczne niż poprzednio. Ze źródeł sowieckich również nadchodzą wiadomości, że Moskwa zapatruje się na konferencję bardziej optymistycznie.

Podstawą tego jest fakt, że najwidoczniej znaleziono wspólne podejście do najważniejszych problemów. Polega one na tem, że W.Brytanja zmieniła swój poprzedni punkt widzenia i nie będzie dążyła do podzielenia Europy na sfery wpływów, zdając sobie sprawę, że taka polityka mogłaby zasiać ziarna nowej wojny. Do tej nowej polityki brytyjskiej przychylają się w pewnej mierze także i Amerykanie. Nowa polityka polegać ma na tem, że wszystkie mocarstwa /powers/ mają podzielać odpowiedzialność na równi na całym kontynencie. Nie znaczy to oczywiście, że Brytyjczycy odmawiają uznania specjalnej pozycji Sowietów we wschodniej Europie. Oznacza to, że w żadnym razie nie wyrzekną się oni zainteresowania tem co się dzieje n.p. na Bałkanach.

Dowiedziałem się dzisiaj, że Rosjanie zajmują podobne stanowisko. Oświadczyli oni w Londynie, że zdają sobie również sprawę z niebezpieczeństwa, które groziłoby w razie podzielenia Europy na sfery wpływów, podkreślając jednocześnie, że oni również nie mają zamiaru wyrzeczenia się zainteresowania tem co się dzieje w Europie zachodniej. Wydaje się wobec tego, że ustalona została podstawa, umożliwiająca podejście conajmniej do kilku różnych problemów przyszłej konferencji.

BERLIN, po niemiecku, 13.X.g.13.45. D-t.B.B.C.

Jeden z komentatorów radiowych w Ameryce powiedział niedawno, że Rosja zażądała baz lotniczych w Egipcie.